

İstikrar sektöre nefes aldırıldı

Yavuz Işık
THBB Yönetim Kurulu Başkanı
President

2015 yılı etkinlikler açısından da bizim için dolu dolu geçen bir yıl oldu. Öncelikle, hazır

ortaya çıkan %5'lik güven artışı ise genel seçim sonrasında bir anda pozitifte dönen algının en net göstergesi oldu. Kasım ayındaki güven endeksinde ortaya çıkan bu artış, 22 aydır

beton, çimento, agrega ve inşaat sektörlerini bir araya getirdiğimiz Beton 2015 Fuarı'nı İstanbul'da gerçekleştirdik. 7 bin ziyaretçiyi ağırladığımız fuarımıza 70 firma 300 marka ile katıldı. Aynı zamanda Ortadoğu başta olmak üzere Afrika ve Asya'dan birçok firma fuarımızı ziyaret etti. Bunun yanı sıra, Avrupa Hazır Beton Birliği 2015 Kongresi'ne ev sahipliği yaptık. Kongreyi, Avrupa başta olmak üzere birçok ülkeden 400'ü aşkın katılımcı takip etti. Ayrıca eş zamanlı olarak betonun üretimine ve test edilmesine yönelik malzemelerin, ürünlerin ve ekipmanların sunulduğu bir sergi de yer aldı.

2015 yılının sonundaki ekonomik verilere baktığımızda istikrarın, ekonomiye, inşaat ve hazır beton sektörlerine nefes aldırıldığını görüyoruz. Kasım ayında güven endeksindeki yükseliş ve yılın son çeyreğine yeni konut satışlarında %13'lük artış ile girilmesi sektöre umut verdi. Ekim ayındaki inşaat sektörü güven endeksinin 80,3 ile son 4 yılın ikinci en düşük değerini alması, seçimler öncesindeki belirsizliğin ne derece etkili olduğunu açıkça ortaya koydu. Kasım ayında ise sektör, istikrar ortamının sağlanması ile birlikte yeniden güven tazeledi. Bununla birlikte

Stability makes sector breathe

In view of the economical data at the end of 2015, it seems that the stability made the economy as well as the construction and ready mixed concrete sectors breathe. In the first 10 months of this year, sales of new houses increased by 11% compared with the previous year and became 473.659. In the same period of the last year, this figure was 427.582. With the reanimation that will be brought along by the stability environment after the elections, the leading indicators regarding the construction sector have turned to be positive as of November despite the shrinkage experienced in the third quarter. The figures of the initial ten months of the year show that the construction and ready mixed concrete sector will start 2016 fast. Along with the shrinkage experienced in the sales of new houses, construction confidence index, and construction activities in the 3rd quarter of the year, the ready mixed concrete sector is expected to close 2015 with approximately 3% shrinkage as well. The 107 million cubic-meter production volume in 2014 maintained its capacity by being 104 million cubic-meters in 2015 upon a minor level of contraction.

görülen en yüksek artış oldu. İnşaat güven endeksinde kasım ayındaki gelişme, sektörün 2016 yılına pozitif bir başlangıç yapacağına işaret ediyor.

Bu yılın ilk 10 ayında yeni konut satışı geçen yıla göre %11 artarak 473.659 olarak gerçekleşti. Geçen yılın aynı döneminde ise bu rakam 427.582 idi. Seçim sonrası istikrar ortamının getireceği canlanma ile birlikte üçüncü çeyrekte yaşanan daralmaya rağmen kasım ayından itibaren inşaat sektörüne ilişkin öncü göstergeler pozitifte döndü. Yılın ilk on ayındaki rakamsal göstergeler, inşaat ve hazır beton sektörünün 2016 yılına hızlı bir giriş yapacağını sinyallerini veriyor. Yılın 3. çeyreğinde yeni konut satışlarında, inşaat güven endeksinde ve inşaat faaliyetlerinde yaşanan daralma ile birlikte hazır beton sektörünün de 2015 yılını %3'e yakın bir daralma ile kapatması bekleniyor. 2014 yılında 107 milyon metreküp-

lük üretim hacmi, küçük oranda bir daralmayla 2015 yılında 104 milyon metreküp ile hacmini korumuştur. Bu dönemde inşaat sektörü yeni yatırımlara başlamaktan imtina ederken devam eden yatırımlarını da tamamlamakta acele etmedi. 2015 yılındaki daralma, temmuz-ekim döneminden kaynak-

landı. Bu dönemde hem siparişlerde hem de satış fiyatları beklentisinde %12'ye yakın bir daralma yaşandı. Ancak, konut satışlarında aynı dönemde yaşanan artış, sektörün stoklarının erimesi açısından önemli oldu.

Yapı ruhsatı sayısında daralma var ancak konut satışları umut verici. Yüzölçümü bazında değerlendirildiğinde verilen yapı ruhsatı sayısının 2015 yılının üçüncü çeyreğinde, geçen yılın aynı dönemine kıyasla %16 oranında azaldı. Yılın ilk dokuz ayı ele alındığında bu daralmanın %25'e çıktığını görüyoruz. Aslında bu, 2015 yılında yeni yatırımlara başlama konusunda inşaat sektörünün isteksizliğini gösterdiği gibi aynı zamanda mevcut stokların eritilmesi gerektiğini de gösteriyor. 2015 yılında yeni konut satışlarındaki artış ile birlikte konut stoğunda bir azalma yaşandı. Temmuz ayından bu yana inşaat sektörü güven endeksi üst üste 4 aydır daralma yaşadı. Ekim ayındaki 80,3 değeri, bu yılın en düşük değeri olarak kayda geçti. Aynı zamanda bu değer son 4 yılın en düşük ikinci değeri. 2015 yılının her üç çeyreğinde yapı izinlerinde de bir azalma görüyoruz. Ancak buna rağmen sektörün öncü göstergesi olan konut satış rakamları, inşaat güven endeksi ve hazır beton satışları incelendiğinde, seçimler sonrasında 2015 yılının son iki ayında sektörün toparlanarak 2016 yılına iyi bir başlangıç yapmasını bekliyoruz. Çünkü 2016 yılında yeni inşaatların başlaması için gereken koşulların başında, sektörün beklediği uygun faiz düzeyi geliyor.

Küresel finans çevrelerini ele aldığımızda, kasım ayında, FED'in beklenen faiz artırımı sonrasında belirsizlik ortamının azalması ve ABD'de 2016 yılında sürece yayılan ve dengeli bir daraltıcı para politikasının uygulanacak olması nedeniyle ABD kaynaklı kaygılar azalırken, başta Çin olmak üzere gelişme yolundaki ekonomilerin büyüme oranlarındaki yavaşlama, dünya ticaretindeki daralma ve emtia fiyatlarındaki düşüş kaygısının yükseldiğini görüyoruz. FED kararı sonrasında 2016 yılı için daha iyimser beklentiler ortaya çıktı ancak küresel finans çevrelerinde henüz net bir yönün belirdiğini söylemek mümkün değil.

Hazır beton sektörüne baktığımızda ise 2016'dan umutluyuz. 2015 yılında dünya konjonktüründe yaşanan türbülanslar ile karşılaştırıldığında 2016 yılında daha ılımlı gelişmelerin ortaya çıkması bekleniyor. 2016 yılında Türkiye ekonomisinin geçtiğimiz yıl gibi büyüyerek ortalama %3'lük bir büyüme ile yılı kapatacağını ve hazır beton sektöründe de önemli gelişmelerin yaşanacağını tahmin ediyoruz. 2016 yılında, Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin aldığı portföy yatırımlarında önemli bir daralma gerçekleşeceği görülüyor. Bu yılın temmuz ayından itibaren Türkiye'ye gelen portföy yatırımlarının ve kısa vadeli sıcak paranın, küresel krizden sonraki en düşük düzeye gerilediğini söyleyebiliriz. Bu noktada Türkiye'nin en büyük emniyet sübabı 'cari açığındaki daralma' olarak öne çıkıyor. Bu yıl milli gelire oranı %5'e inmesini beklediğimiz cari açık oranı, 2016 yılında Türkiye'nin sıcak paraya olan

ihtiyacını azaltarak Türkiye'nin hem büyüme performansı hem de cari denge bakımından diğer gelişme yolundaki ülkelere pozitif ayrışmasını sağlayacak. Bu ayrışma ile birlikte Türkiye'de kamu ve özel sektörün, yatırımlarına hız vermesini bekliyoruz. Artmasını beklediğimiz konut yatırımları ve devletimizin hız kazanan alt yapı yatırımları ile 2016 yılında hazır beton sektörünün %5'lik büyüme oranını yakalayacağını tahmin ediyoruz.

Birliğimiz kurulduğu günden bu yana yaptığı çalışmalarla, inşaat sektörünün lokomotifini olan hazır beton sektörüne katkı sağlamaktadır. Bu doğrultuda, eğitimden laboratuvara, uluslararası kongre ve fuarlardan işçi sağlığı ve güvenliğine kadar çok çeşitli alanlarda çalışmalar yapmaktadır.

Bu sene 20. kuruluş yıl dönümünü kutladığımız KGS - Kalite Güvence Sistemi gündemimizde öncelikli olarak yer alıyor. Ülkemizdeki kaliteli yapılaşmaya önemli katkılar sunmuş olan KGS hayati önemde bir iş yapıyor. Bu nedenle, KGS'yi, tüm paydaşlarımız başta olmak üzere kamuoyuna anlatmak için belirleyeceğimiz bazı illerde etkinlikler düzenleyeceğiz.

Sektörün teknik donanım ve üretim kalitesi açısından gelişmesinin yanı sıra çevre kontrolü ve iş güvenliği açısından da ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğunun yaygınlaşmasını hedefliyoruz. İlkini 2010 yılında düzenlediğimiz ve Avrupa'ya örnek olacak bir ilke imza atarak hazır beton sektöründe iş kazalarını önlemek, sektörde iş güvenliği açısından farkındalık yaratmak ve tesislerin yeterliliğini ölçmek amacıyla bu yıl Mavi Baret İş Güvenliği Yarışması'nın üçüncüsünü düzenledik. Denetimler sonucunda 10 hazır beton tesisine "Mavi Baret İş Güvenliği Ödülü" vereceğiz.

Türkiye, 104 milyon metreküp hazır beton üretimi ile Avrupa'nın yıldızı konumundadır. Türkiye, üretim açısından dünyada Çin ve ABD'den sonra da en büyük beton üreticisidir. Bu konumumuzu daha da güçlendirmek ve dünyada sahip olduğumuz bilgi birikimi ve tecrübe ile referans bir ülke konumuna ulaşmayı hedefliyoruz. Bunun için de sektörel diyalog ve işbirliğinin çok önemli olduğuna inanıyoruz. Bu doğrultuda, firmalararası bilgi alışverişinin yanı sıra, sektörümüzün vizyonunu ve yol haritasını belirlemek açısından da çok önemli bir buluşmayı gerçekleştirmek üzere yola çıktık. Bugüne kadar İstanbul'da gerçekleşen ve ilk olarak 2014 yılında Ankara'da düzenlediğimiz fuarın 2016'da ikincisini düzenlemek üzere çalışmalara başladık. "Beton 2016 Hazır Beton, Çimento, Agregası, İnşaat Teknolojileri ve Ekipmanları Fuarı"nı, 18-20 Şubat 2016 tarihleri arasında Congressium Ankara'da yapacağız. 2016 yılında sekizincisini düzenleyeceğimiz Fuar ile inşaat, hazır beton, çimento ve agrega sektörlerini Ankara'da buluşturacağız. Fuarımızı önceki yıllarda olduğu gibi Avrupa, Asya, Afrika ve Ortadoğu'dan çok sayıda profesyonel katılımcının ziyaret etmesini bekliyoruz. Bu vesileyle, ilgili tüm firma yetkililerini Beton 2016'ya katılmaya ve sektördeki son gelişmeleri takip etmeye davet ediyorum.